

Anayasa Mahkemesi: Yargıtay'ın Makul Bir Gerekçe Olmadan İçtihadıyla Çelişen Karar Vermesi Mülkiyet Hakkını İhlal Eder

27 Mar 2019

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay'ın aynı dairesinin makul bir gerekçe ortaya koymadan diğer içtihadıyla çelişecek şekilde karar vermesinin hukuki belirsizliğe yol açtığına ve mülkiyet hakkını ihlal ettiğine karar verdi.

Başvuru uyarınca özetle, başvuru, söz konusu taşınmazın malikinin kim olduğunun belirli olmaması sebebiyle taşınmazın zamanaşımıyla iktisabına yönelik bir tapu iptal ve tescil davası açmıştır.

Mahkeme,

- Tapu kaydında taşınmaz maliki olarak adı geçen kim olduğunun kadastro tutanağından açıkça anlaşıldığını,
- Türk Medeni Kanunu'nun ("**TMK**") 713. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "*ölmüş*" ibaresinin iptal edilmesi dolayısıyla artık maliki 20 yıl önce öldüğü belli olan taşınmazların kazandırıcı zamanaşımı ile iktisabının mümkün olmadığını

belirtmiş ve bu sebeplerle başvurunun reddine karar vermiştir.

Başvurucu bu kez aşağıdaki iddiaları ileri sürerek Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur:

- Anayasa Mahkemesi'nce 17 Mart 2011 tarihinde hakkında yürürlüğün durdurulması ve iptal kararı verilen TMK madde 713/2 hükmünün somut olayda Yargıtay'ın yerleşik içtihadı uyarınca zaman bakımından uygulanmaması gerekir.
- Malikin kim olduğunun belirsiz olması sebebiyle açılan asıl davada malikin 20 yıl önce ölmüş olmasının da gözetilmesi gerekir.
- Bu durum gözetilmeden verilen kararların mülkiyet hakkını ihlal ettiği belirtilmiştir.
- İlk derece mahkemesinin kararı Yargıtay'ın yerleşik içtihadına aykırı olduğundan mülkiyet hakkını ihlal eder.

Anayasa Mahkemesi, ilgili kararında aşağıdaki gerekçelere dayanmış ve başvuru hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir:

- TMK'nın 713. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "*ölmüş*" sözcüğü Anayasa Mahkemesi'nin 17 Mart 2011 tarihli kararıyla iptal edilmiştir. Bu karardan sonra anılan hükme dayalı olarak mülkiyeti kazanan kişiler yönünden söz konusu kararın etkilerinin tartışılması gerekir.
- Türk anayasal sisteminde "*hukuka güven*" ilkesini sarsmamak ve devlet yaşamında bir karmaşaya neden olamamak için iptal kararlarının geriye yürümezliği kuralı kabul edilmiştir.
- Hukuk kurallarını yorumlama ve uygulama yetkisine sahip olan Yargıtay Dairesi'nin içtihat değişikliğine gitmiş olması tek başına adil yargılanma hakkının ihlali olarak kabul edilemez. Ancak

somut olayda bu içtihadattan sonraki kararlarında da aynı dairenin eski içtihadını sürdürdüğü dikkate alınmalıdır.

- İçtihat farklılığını giderebilecek bir mekanizma işletilmemiştir.
- Somut olaya özgü içtihadın Yargıtay nezdinde tutarlı ve yeknesak bir uygulamasının sağlanamadığı saptanmıştır. Bu durum hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine ters düşmekte, bireylerin yargı sistemine ve mahkeme kararlarına güvenini sarsmaktadır.

Bu gerekçeler ışığında, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay'ın içtihadından saparak karar vermesinin hukuki belirsizliğe yol açarak başvurunun adil yargılanma ve mülkiyet hakkını ihlal ettiğine hükmetmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 12 Şubat 2019 tarihli 30684 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 22 Ocak 2019 tarihli ve 2015/17453 başvuru sayılı kararının tam metnine bu [link](#)ten ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [Kurumsal ve Ticari Davalar](#)

Related Attorneys

- [BENAN ARSEVEN](#)